

Català centenari

AVUI se celebra a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) el centenari de les *Normes ortogràfiques*, base comuna de la llengua que es fa servir a tots els territoris de parla catalana. Les *Normes* es van promulgar fa un segle, concretament el 24 de gener del 1913. Fins aleshores, el català havia estat una llengua amb una gramàtica i una ortografia obertes, mancada d'uniformitat i, per tant, de força. El lingüista i enginyer Pompeu Fabra, artífex d'aquella normativa, va contribuir decisivament a convertir el català en un idioma del seu temps i apte per a qualsevol ús, des del col·loquial fins al científic. Salvant les distàncies, la figura de Pompeu Fabra dibuixa un paral·lelisme amb la d'Antonio de Nebrija, que a finals del segle XV va publicar una gramàtica del castellà, i també diccionaris castellà-llatí i llatí-castellà, que van donar carta de naturalesa a la llengua majoritària de la Península. Hi ha, clarament, un abans i un després de les *Normes ortogràfiques*. N'hi ha en l'àmbit estrictament lingüístic, ja que, gràcies a la gran tasca fabriana, el català es va estabilitzar i es va facultar per expressar les activitats desenvolupades en qualsevol àmbit social i cultural dels territoris de parla catalana. I n'hi ha, també òbviament, en l'àmbit polític. Així ho va veure Enric Prat de la Riba, que va impulsar la Secció Filològica de l'IEC mentre perfilava la Mancomunitat, convençut que una llengua moderna i normativitzada era un pilar bàsic i un instrument indispensable per al progrés del país.